

Sygn. akt **X K 497/17**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2017 roku

Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku, X Wydział Karny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Julia Kuciel

Protokolant: Magdalena Barska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Pruszczu Gdańskim – bez udziału

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 20 września 2017 roku, 25 października 2017 roku, 15 listopada 2017 roku i 15 grudnia 2017 roku

sprawy **A. M. (1) (M.)**, syna S. i W. z domu S., urodzonego (...) w M.

oskarżonego o to, że :

w okresie od 29 marca 2016 roku do lutego 2017 roku w miejscowości Ż. będąc zobowiązanym ustawą oraz wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku II Wydział Cywilny z dnia 09.07.2003 roku, sygn. Akt II C 3432/02 dołożenia rat alimentacyjnych na rzecz dziecka A. M. (2) uparczywie uchylał się od tego obowiązku przez co naraził ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, przy czym czynu tego dokonał w warunkach recydywy, powrotu do przestępstwa to jest przed upływem pięciu lat od odbycia kary bezwarunkowego pozbawienia wolności będąc skazanym prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Gdańsku sygn. akt: X K 428/11 za czyn z art. 209 par. 1 kk, gdzie odbył karę pozbawienia wolności w okresie od 19.03.2013 roku do 05.09.2013 roku a następnie od dnia 05.09.2013 roku do 19.03.2014 roku odbył karę w warunkach dozoru elektronicznego, tj. o czyn z art. 209 § 1 k.k. w zw z art. 64 § 1 k.k.

- I. oskarżonego **A. M. (1) (M.)** uniewinnia od popełnienia czynu zarzucanego mu w akcie oskarżenia,
- II. na mocy art. 626 § 1 k.p.k. i art. 632 pkt 2 k.p.k., kosztami procesu w sprawie obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt **X K 497/17**

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. M. (1) jest ojcem A. M. (2), urodzonej (...) w G..

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 09 lipca 2003 r. w sprawie II C 3432/02 A. M. (1) został zobowiązany dołożenia rat alimentacyjnych na rzecz córki A. M. (2) w kwocie po 350 złotych miesięcznie począwszy od dnia 09 lipca 2003 roku. Orzeczenie to jest prawomocne. Od 19 stycznia 2012 roku decyzją (...) w P. A. M. (2) przyznano kwotę świadczenia alimentacyjnego w wysokości 350 złotych.

Decyzją z dnia 23 stycznia 2013 roku A. M. (1) został uznany za osobę uchylającą się od zobowiązań alimentacyjnych na rzecz A. M. (2).

Decyzją (...) w P. sygn. GOPS.4220.FA.29.2016 z dnia 22 września 2016 roku Ośrodek przyznał osobie uprawnionej A. M. (2) prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego w kwocie po 350 zł miesięcznie na okres od dnia 01 października 2016 roku do dnia 30 września 2016 roku.

Dowody: kwestionariusz wywiadu alimentacyjnego k. 8-9,14 - 16 v.; karta rozliczeniowa sygn. Kmp 38/98 k. 20 - 22 v.; zaświadczenie o dokonanych wpłatach k. 46 - 46 v.; akta sprawy X K 428/11; dane o karalności k. 57 - 58.; decyzja (...) k.3; dokumentacja (...) k.4-7,11-13,17-19; oświadczenie majątkowe k.10-v,16-v; zeznania świadka J. P. k. 59 - 60

D. M. złożyła wniosek o wszczęcie i prowadzenie postępowania egzekucyjnego w imieniu i na rzecz córki A. M. (2) w związku z zaleganiem przez A. M. (1) z obowiązkiem opłacania alimentów. Postępowanie to jest prowadzone pod sygn. akt Kmp 38/98.

Na dzień 22 września 2016 roku zgodnie z zaświadczeniem z dnia 26 sierpnia 2016 roku o bezskuteczności egzekucji świadczeń alimentacyjnych o sygn. sprawy KMP 38/98 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Tczewie A. Z. zobowiązania oskarżonego wynosiły następująco:

- z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy z dnia 07 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentacji - 37 264,91 zł,
- z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych - 9 670,50 zł,
- z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym - 20 973, 30 zł.

W lipcu 2017 roku zaległość w sprawie egzekucyjnej prowadzonej z wniosku A. M. (2) reprezentowanej przez jej przedstawiciela ustawowego matkę D. M. przeciwko A. M. (1) na podstawie tytułu wykonawczego Sądu Rejonowego Gdańsk - Południe w Gdańsku z dnia 19 stycznia 2012 roku, sygn. akt VRC 481/11 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 13 lutego 2012 roku wynosiło łącznie 81 663, 03 złotych.

Dowody: informacja o stanie zaległości w sprawie egzekucyjnej k. 47; zaświadczenie o dokonanych wpłatach i informacja o stanie postępowania k. 85.

A. M. (1) w 2013 roku zaczął tracić wzrok i w październiku i listopadzie 2015 roku przeszedł dwie operacje oczu. Przez pół roku po operacji nie wolno mu było dźwigać ciężarów, a także zalecono mu, żeby unikał kurzu, pyłu, wiatru oraz słońca. Po tym okresie przebywał cały czas na zasiłku dla bezrobotnych. Począwszy od marca 2016 roku podejmował prace dorywcze i z tego utrzymywał siebie orazłożył na utrzymanie córki.

W okresie od 15 kwietnia 2015 roku do dnia 28 marca 2016 roku A. M. (1) był zarejestrowany jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych w G. Urzędzie Pracy. Status osoby bezrobotnej utracił z dniem 29 marca 2016 roku z powodu niestawienia się w wyznaczonym terminie. W czasie, kiedy był zarejestrowany jako osoba bezrobotna nie otrzymał żadnej propozycji pracy z urzędu pracy. Nie uczestniczył również w szkoleniach.

Dowody: pismo z G. Urzędu Pracy k. 48, 95, wyjaśnienia oskarżonego A. M. (1) k. 52-53, 91 - 91 v.; pismo z (...) k. 113; dane z PUP k.22-v; kwestionariusz wywiadu alimentacyjnego k. 8-9,14 - 16 v.;

A. M. (1) w okresie pomiędzy marcem 2016 roku a lutym 2017 roku, jak również obecnie, zamieszkuje wraz z byłą żoną D. M. i swoją córką A. M. (2) w miejscowości Ż.. A. M. (2) zajmuje jeden pokój z matką, D. M., natomiast A. M. (1) omieszka w oddzielnym pokoju. A. M. (1) i D. M. pozostają w konflikcie, nie rozmawiają ze sobą. A. M. (1) i jego była żona nie mają wspólnego budżetu i prowadzą oddzielnie gospodarstwa domowe. Opłaty za prąd, wynoszące około 80 - 100 złotych miesięcznie, przeważnie opłaca A. M. (1), podobnie jak podatek od nieruchomości, który wynosi 204 złotych rocznie. Opłaty za użytkowanie telewizji zarówno A. M. (1), jak i D. M. ponoszą osobno, według własnego zużycia, podobnie jak opłaty za gaz potrzebny do zasilenia kuchenek gazowych. Mieszkanie, w którym A. M. (1) zamieszkuje wraz z byłą żoną i córką, ogrzewane jest piecem kaflowym. A. M. (1) w okresie letnim i jesiennym

zazwyczaj opłaca zakup dwóch ton węgla, które wystarczają mu na cały okres jesienno – zimowy. Koszt zakupu węgla to łącznie około 1400 zł, rozłożone w poszczególnych miesiącach na kwoty po około 500 złotych. Opłaty za odpady komunalne opłaca była żona A. M. (1), natomiast koszty wody, wynoszące około 400 złotych w okresach kwartalnych, ponoszone są wspólnie przez byłych małżonków. Koszty związane ze zużyciem energii w mieszkaniu zajmowanym przez rodzinę M. ponosi co do zasady A. M. (1). Środki żywności kupowane przez oskarżonego są przeznaczone także dla córki, np. gdy oskarżony gotuje obiad, to dla wszystkich, tj. zarówno dla siebie, jak i córki oraz byłej żony.

dowody: wyjaśnienia oskarżonego A. M. (1) k. 52-53, 90 v. – 91 v.; zeznania pokrzywdzonej A. M. (2) k. 92 – 92 v., 40 – 41.

A. M. (2) do czerwca 2017 roku była uczennicą Technikum (...) Turystycznej w T..

W okresie pomiędzy marcem 2016 roku a lutym 2017 roku A. M. (2) uczęszczała na siłownię, którą opłacał A. M. (1). A. M. (2) nie uczęszczała w tym okresie na pozaszkolne zajęcia dodatkowe, również płatne. Przejazdy A. M. (2) do i ze szkoły opłacała w tym okresie D. M.. Poza tym zarówno A. M. (1), jak i D. M. aktywnie uczestniczyli w edukacji A. M. (2), a także wspólnie ponosili koszty związane z edukacją A. M. (2), opłacając zarówno podręczniki, jak i zeszyty i inne pomoce naukowe. A. M. (1) w tym okresie finansował również, choć nieregularnie, koszty związane z użytkowanym przez A. M. (2) telefonem komórkowym. Przekazywał również w tym okresie A. M. (2) kwoty od kilkudziesięciu do kilkuset złotych miesięcznie, które A. M. (2) przeznaczała na swoje potrzeby, w tym związane z zakupem odzieży i kosmetyków. Łączna wysokość kwot przekazywanych miesięcznie A. M. (2) przez A. M. (1) nie przekroczyła 400 złotych. Przekazywanie pieniędzy na rzecz córki przez A. M. (1) nie było w żaden sposób udokumentowane, za wyjątkiem jednego oświadczenia z dnia 31 maja 2016 roku sporządzonego przez A. M. (2), w którym podała ona że A. M. (1) uiszczał do jej rąk raty alimentacyjne w miesiącach od lutego do maja 2016 roku w kwocie od 50 zł to 200 złotych.

Z uwagi na nieuzyskanie promocji do III klasy w/w Technikum A. M. (2) przerwała naukę i począwszy od 21 sierpnia 2017 roku jest zatrudniona na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. Obecnie, od kiedy A. M. (2) podjęła pracę, D. M. zobowiązała ją do partycypowania w kosztach utrzymania mieszkania w kwocie 300 złotych miesięcznie.

A. M. (1) ma dobre relacje z A. M. (2), uczestniczy w jej życiu, interesuje się, co się u niej dzieje, stara się utrzymywać z nią kontakt.

dowody: wyjaśnienia oskarżonego A. M. (1) k. 52-53, k. 90 v. – 91 v.; zeznania pokrzywdzonej A. M. (2) k. 92 – 92 v., 40 – 41; oświadczenie k. 54

W postępowaniu przygotowawczym A. M. (1) nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i złożył obszerne wyjaśnienia. Na rozprawie w dniu 20 września 2017 roku podtrzymał złożone wcześniej przez siebie wyjaśnienia.

Jednocześnie z uwagi na wymóg zwięzłości uzasadnienia wynikający z art. 424 § 1 k.p.k. odstąpiono od cytowania całości wyjaśnień oskarżonej odstępując do wskazanych poniżej kart akt postępowania.

vide: wyjaśnienia oskarżonego k. 52 – 53, 90 v. – 91 v.

A. M. (1) ma wykształcenie zawodowe, z zawodu jest murarzem. Pracuje dorywczo osiągając dochody rzędu 1.500 zł miesięcznie. Jest rozwiedziony, ma trójkę pełnoletnich dzieci. Posiada majątek w postaci mieszkania o powierzchni 54 m2 we wspólności z byłą żoną. Nie jest uzależniony, nie był leczony psychiatrycznie, odwykowo ani neurologicznie. Był uprzednio karany.

Wyrokiem Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 19 sierpnia 2011 roku w sprawie X K 428/11 został skazany na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres dwóch lat tytułem próby za popełnienie przestępstwa z art. 209 § 1 k.k. i zobowiązany do wykonywania ciężącego na nim obowiązku systematycznego bieżącego łozenia rat alimentacyjnych na utrzymanie córki.

Dowody: dane z wyjaśnień oskarżonego k. 90 v.; dane o karalności k. 57 – 58, dane dotyczące wykonania kary k.76-78;

Sąd zważył, co następuje:

Poddając szczegółowej analizie przeprowadzone w toku rozprawy głównej dowody, Sąd doszedł do przekonania, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, nie uzasadnia przypisanie oskarżonemu czynu z art. 209 § 1 k.k. Materiał dowodowy, w zakresie w jakim poszczególne dowody uznane zostały przez Sąd za wiarygodne, jest bowiem kompletny, spójny, wewnętrznie niesprzeczny, a nadto nawzajem się uzupełnia, a wynikające z jego wnioski nie pozwalają na ustalenie tak sprawstwa, jak i zawinienia A. M. (1).

Ustalając stan faktyczny w sprawie, Sąd oparł się w pierwszym rzędzie na zeznaniach pokrzywdzonej A. M. (2), których treść korespondowała z wyjaśnieniami złożonymi przez oskarżonego, zarówno w toku postępowania przygotowawczego, jak i podczas rozprawy głównej. Zeznania tego świadka zasługują w ocenie Sądu na wiarę, albowiem brak w przedmiotowej sprawie danych, które umożliwiałyby ich podważenie. I choć Sąd zauważa w ich treści pewne różnice, to jednak nie są one na tyle istotne, ażeby mogły podważyć ich prawdziwość. W szczególności Sąd zwrócił uwagę na to, że w toku postępowania przygotowawczego pokrzywdzona podała, że „alimenty nie są wpłacane w całości, ale są” (k. 41), natomiast przed sądem podała, że ojciec dawał jej pieniądze, nie wspominała jednak nic o alimentach; następnie jednak świadek wyjaśniała, że mówiąc o alimentach miała na myśli te kwoty, które ojciec jej przekazywał. Sąd uznał przy tym owe wyjaśnienia za przekonywające, w szczególności gdy uwzględni się młody wiek świadka. Sąd wskazał przy tym, że twierdzenia pokrzywdzonej znajdują również potwierdzenie w treści sporządzonego przez nią oświadczenia, które zostało dołączone do akt sprawy przez oskarżonego, a które dotyczy okresu pomiędzy lutym a majem 2016 roku. Sąd zważył przy tym, że możliwość wykorzystania owego dokumentu wynika z treści art. 393 § 3 k.p.k. i jego uwzględnienie przy dokonywaniu ustaleń faktycznych w sprawie, wobec treści zeznań pokrzywdzonej i wyjaśnień oskarżonego, nie narusza art. 393 § 1 zd. 2 k.p.k.

Walor wiarygodności Sąd przyznał również zeznaniom złożonym przez J. P. - pracownika (...) w P., która jako pracownik powyższej placówki miała wiedzę odnośnie pobierania przez pokrzywdzoną świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W ocenie Sądu depozycje świadka polegają na prawdzie; jest ona bowiem osobą obcą dla oskarżonego i pokrzywdzonej i Sąd nie widzi powodów, aby chciała nadmiernie obciążać oskarżonego, czy żeby miała jakikolwiek interes, by zeznawać nieprawdę. Jej zeznania korespondują przy tym z treścią dokumentacji, zgromadzonej w przedmiotowej sprawie, w szczególności zaś z treścią decyzji (...). Zeznała krótko i treściwie, nie mając zamiaru ani motywu, by przedstawiać A. M. (1) w nadmiernie pozytywnym czy negatywnym świetle. Sąd zważył przy tym, że treść zeznań w/w świadka została ujawniona w trybie art. 391 § 1 k.p.k. lub art. 392 § 1 k.p.k. w zw. z art. 394 § 1 i 2 k.p.k. z uwagi na okoliczności, które zostały opisane w tych normach.

D. M. jako była żona oskarżonego skorzystała z przysługującego jej na mocy art. 182 § 1 k.p.k. prawa do odmowy zeznań, a tym samym uprzednio złożone przez nią oświadczenia procesowe nie mogły zostać przez Sąd uwzględnione.

Ponadto, Sąd uznał za podstawę ustaleń faktycznych w sprawie dokumenty ujawnione w trybie art. 394 § 1 i 2 k.p.k., art. 393 § 1 i 2 k.p.k., w szczególności w postaci pism i zaświadczeń wydanych przez (...), pism komornika sądowego, pism instytucji (...), danych osobo poznawczych, danych o karalności, Autentyczność i prawdziwość powyższych dokumentów nie budziła wątpliwości. Zostały one zgromadzone w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami prawnymi i mają charakter kompletny. Ponadto wiarygodność wskazanych dokumentów nie była w toku postępowania kwestionowana przez żadną ze stron i nie budziła wątpliwości Sądu. Brak było zatem podstaw do odmowy uznania ich rzetelności oraz autentyczności.

Sąd zważył dalej, że na wiarę zasługiwały wyjaśnienia oskarżonego, który opisał w ich treści zarówno sposób wywiązywania się przez niego z nałożonego na niego obowiązku alimentacyjnego, jak też przyczyny, dla których nie zawsze był on realizowany w całości. I tak oskarżony wskazywał przede wszystkim na fakt przekazywania kwot wynikających z ciężącego na nim zobowiązania alimentacyjnego bezpośrednio do rąk A. M. (2), która to okoliczność znalazła potwierdzenie w oświadczeniach procesowych samej pokrzywdzonej. Potwierdziła ona również fakt, że kwoty te były różne, a pokrywały takie jej wydatki jak odzież, kosmetyki, książki, przybory szkolne itp. Powyższe potwierdza również treść oświadczenia, spisane go przez pokrzywdzoną i datowanego na 31 maja 2016 roku, a przedstawione

przez A. M. (1) w toku przesłuchania w dniu 23 kwietnia 2017 roku (k.54). Niewątpliwie zatem powyższe twierdzenia oskarżonego, jako zasługujące na wiarę, winny były zostać uwzględnione przy dokonywaniu ustaleń faktycznych w sprawie. Podobnie należy ocenić te twierdzenia oskarżonego, w których opisał on swój wkład w codzienne utrzymanie pokrzywdzonej, w szczególności związane z opłaceniem kosztów oświetlenia, wody oraz wyżywienia, a które również co do zasady potwierdziła A. M. (2).

Sąd zważył dalej, że na prawdzie polegały także te depozycje oskarżonego, w których podawał on, że jego problemy z zatrudnieniem wynikały przede wszystkim z operacji wzroku (obojgu oczu) i konieczności postępowania stosownie do zaleceń lekarskich w okresie rekonwalescencji, która zakończyła się dopiero około marca 2016 roku. Powyższe znajduje swoje potwierdzenie w dokumentacji medycznej dołączonej do akt sprawy z zakładu (...). Niewątpliwie zatem, z uwagi na ograniczenia zdrowotne oskarżonego, nie sposób stwierdzić, że miał on pełną dowolność w podjęciu zatrudnienia – w szczególności w zawodzie wyuczonym, który związany jest przecież z wysiłkiem fizycznym.

W rezultacie stwierdzić należy, że oskarżony słuchany w toku postępowania przygotowawczego oraz przed Sądem konsekwentnie przedstawiał tożsame okoliczności związane ze stawianym mu zarzutem. Sąd zwrócił uwagę na to, że słuchany w postępowaniu przygotowawczym w charakterze podejrzanego definitywnie nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, natomiast na rozprawie głównej podał, że „raczej się nie przyznaję”, po czym złożył wyjaśnienia tożsame jak wcześniej; zatem Sąd potraktował jego oświadczenie jako nieprzyznanie się do popełnienia czynu z art. 209 § 1 k.k. i dał mu wiarę.

Na wstępie dalszych rozważań Sądu należy zaznaczyć, że w niniejszej sprawie nastąpiła zmiana stanu prawnego z dniem 31 maja 2017 roku. Do tego czasu zgodnie z art. 209 § 1 k.k. czynu zabronionego dopuszczał się ten, kto uporczywie uchylał się od wykonania ciążącego na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez nielożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to naraża ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych (ustawa – Kodeks karny z dnia 29 lipca 2016 roku Dz.U. z 2016 r. poz. 1137 t.j.). Zgodnie z poglądem przyjętym w orzecznictwie, uporczywość zachodzi w sytuacji powtarzającego się uchylania zabarwionego ujemnie z uwagi na złą wolę sprawcy, która wyraża się najczęściej w ignorowaniu w sposób tendencyjny obowiązku świadczenia opieki materialnej (wyr. SN z 3.7.2003 r., II KK 125/03, OSNwSK 2003, Nr 1, poz. 1458; wyr. SN z 27.2.1996 r., II KRN 200/95, Prok. i Pr. 1996, Nr 10, poz. 8; post. SA w K. z 13.12.2000 r., II AKz 289/00, KZS 2000, Nr 12, poz. 28). W przedmiotowej sprawie A. M. (1) zarzucono, że miał dopuścić się czynu z art. 209 § 1 k.k. w okresie od 29 marca 2016 roku do lutego 2017 roku i Sąd ograniczył rozpoznanie zarzutu stawianego oskarżonemu wyłącznie do tego okresu, co zostanie omówione niżej.

Uwzględniając powyższe rozważania Sąd doszedł do przekonania, że faktycznie, istnieją podstawy, by przyjąć, że A. M. (1) w okresie objętym zarzutem nie w pełni wywiązał się z obowiązku lożenia na utrzymanie A. M. (2). Powyższe wynika tak z zeznań pokrzywdzonej, jak i wyjaśnień samego oskarżonego, który przyznał ową okoliczność. Niewątpliwie bowiem kwoty przekazywane przez oskarżonego A. M. (2) nie w zawsze pokrywały kwotę, która została ustalona wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 09 lipca 2003 r. w sprawie II C 3432/02. Niemniej jednak, sam fakt, iż oskarżony nie przekazuje na utrzymanie pokrzywdzonej rat alimentacyjnych regularnie i w pełnej wysokości sam w sobie nie świadczy jeszcze o uchylaniu się od obowiązku. Kwestię tę poruszył Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 13 stycznia 2005 r. w sprawie II AKa 455/04, w uzasadnieniu którego słusznie wskazał, że „przesyłanie natomiast przez oskarżoną kwot niższych od zasądzonych z uwagi na konieczność równoczesnego zapewnienia utrzymania sobie i dziecku (z innego związku – przyp.) nie może być uznane za uchylanie się od spełniania obowiązku alimentacyjnego.” (LEX nr 147203). Warto wskazać, że oskarżony w miarę swoich możliwości przekazywał pokrzywdzonej kwoty od kilkudziesięciu do kilkuset złotych miesięcznie w okresie od marca 2016 roku do lutego 2017 roku. Ponadto, uczestniczył w jej utrzymaniu również poprzez opłacanie np. kosztów energii, wody i pożywienia, co niewątpliwie jest także przyczynieniem się do zapewnienia jej stabilnej sytuacji materialnej i emocjonalnej. Warto również zauważyć, że jak wynika z treści zeznań pokrzywdzonej, utrzymuje ona więź emocjonalną z ojcem. Nie sposób zatem uznać, ażeby zachowanie oskarżonego naznaczone było ową złą wolą.

Ponadto, jak wskazuje się w doktrynie, ponieważ przestępstwo z art. 209 § 1 k.k. jest przestępstwem z zaniechania, to obowiązuje przy nim reguła *ultra posse nemo obligatur*. Czynu określonego w tym przepisie dopuszcza się zatem tylko ten, kto mógłby wykonać ciążący na nim obowiązek, ale nie czyni tego mimo realnych możliwości. Jako przyczyny wskazujące na niemożność wykonania obowiązku alimentacyjnego wymienia się przykładowo pobyt osoby zobowiązanej na leczeniu szpitalnym lub sanatoryjnym, pobyt w zakładzie karnym, trudności w zorganizowaniu sobie życia po jego opuszczeniu (zob. A. Rypiński, *Przestępstwo uchylania się od obowiązku alimentacyjnego* (art. 186 KK), NP 1972, Nr 3.). Chodzi o zdarzenia o charakterze obiektywnym, niezależnym od woli zobowiązanego. Bezsprzecznie, w okresie objętym zarzutem oskarżony nie był pozbawiony wolności ani nie przebywał długotrwale w szpitalu. Niemniej jednak, z uwagi na problemy zdrowotne, przebytą operacją obojga oczu i zalecenia pooperacyjne, jego możliwości zarobkowania były znaczenie ograniczone. W rezultacie nie sposób uznać, ażeby w tych okresach możliwe było uznanie, że miał on możliwość wypełniania całości nałożonych na niego obowiązków alimentacyjnych – choć oskarżony pracował dorywczo mimo problemów zdrowotnych. Mimo tego starał się nawet w tym czasie do uiszczania należności alimentacyjnych, które – z uwagi na konflikt z byłą żoną – przekazywał bezpośrednio pokrzywdzonej.

Oceniając zachowanie oskarżonego pod kątem uporczywości, Sąd miał na względzie zarówno element subiektywny, polegający na szczególnym nastawieniu psychicznym, ujawniającym się w nieustępliwości, chęci postawienia na swoim (obojętnie z jakich pobudek), podtrzymywaniu własnego stanowiska na przekór ewentualnym próbom jego zmiany (np. mimo wszczęcia egzekucji cywilnej, przeprowadzenia rozmów ostrzegawczych itp.), jak i obiektywny, wyrażający się w trwaniu takiego stanu rzeczy przez pewien dłuższy czas (zob. uchwała SN z 9.6.1976 r., VI KZP 13/75, OSNKW 1976, Nr 7-8, poz. 9). Sąd zważył w tym względzie, że A. M. (1) w okresie objętym aktem oskarżenia oraz aż do daty wyrokowania dokonywał wpłat na poczet rat alimentacyjnych i choć wynosiły one od kilkudziesięciu do kilkuset złotych, a zatem zdarzały się sytuacje, gdy były niższe niż kwoty przewidziane wyrokiem Sądu Okręgowego, należy stwierdzić, iż wynikało to z trudnej sytuacji finansowej, w jakiej znalazł się oskarżony i jego kłopotów zdrowotnych, nie zaś z jego złej woli. Sąd miał nadto na względzie, iż A. M. (1), jak przyznał przekazywał i nadal przekazuje pokrzywdzonej kwoty w wysokości do około 400 złotych miesięcznie (około 100 złotych tygodniowo). Niewątpliwie zatem również obecnie, mimo zaprzestania nauki przez pokrzywdzoną i podjęcia przez nią zatrudnienia, stara się on wspomóc ją finansowo.

Sąd zważył dalej, że obecne brzmienie art. 209 § 1 k.k. stanowi, że karze za ten czyn podlega ten, kto uchyła się od wykonania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości orzeczeniem sądowym, ugodą zawartą przed sądem albo innym organem albo inną umową, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące. Warto jednak wziąć pod uwagę fakt, że oskarżony, jak wynika z treści oświadczeń jego i pokrzywdzonej, realizuje obowiązek alimentacyjny, wpłacając kwoty po około 100 złotych tygodniowo, a tym samym nie sposób uznać, ażeby jego zachowanie realizowało znamiona owego czynu zabronionego.

W konsekwencji Sąd stwierdził, że nie zostały wyczerpane przesłanki przestępstwa z art. 209 § 1 k.k., zatem z uwagi na treść art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt. 2 k.p.k. należało oskarżonego uniewinnić.

Wobec uniewinnienia oskarżonego, Sąd w dalszej części wyroku na mocy art. 626 § 1 k.p.k. i art. 632 pkt. 2 k.p.k. obciążył kosztami procesu Skarb Państwa.